

לשמוע את צורת המים

מפלי האיגואסו האדירים בגבול שבין ברזיל, ארגנטינה ופרגוואי הם חוויית טבע עוצמתית, המשלבת הליכה, שייט, ירידה לבטן האדמה במעמקי סכר וביקור ביער ובשמורת ציפורים טרופית ← **אורלי גנוסר**

פוז דו איגואסו (Foz Do Iguassu), הייתה עיירה מנומנת של כ-30,000 תושבים בדרום-ברזיל, סמוך למשולש הגבולות עם ארגנטינה ופרגוואי. בשנות ה-70 החלו בסביבתה כמה מהלכים שהעצימו אותה, הגדילו את אוכלוסייתה פי עשרה והמהפך הושלם כשהפכה ליעד התיירות השני בברזיל – אחרי ריו דה ז'ניירו כמוזון. היום פוז נחשבת לעיר גדולה, עדיין מיושנת לא רע מתעשייה ירוקה בלבד.

ולמה להרחיק עד אליה? פוז התפתחה בזכות קרבתה לאזור טבע שאין שני לו, מפלי האיגואסו, אתר מופלא ואחד מפלאי תבל. כששעומדים מול המפלים העצומים הללו, מחזה בלתי נתפס, מפנימים את כמויות המים ההיסטריות שזורמות בכל רגע נתון ושומעים את שאגת צניחתם ממרחקים – מרגישים את עוצמתו של הטבע.

פוז הפכה עם השנים למקדש לחובבי טבע מכל העולם, ויש בסביבתה יערות עד צבועים אותה בירוק כהה. מרבית התיירים מסתפקים במפלים, ומפספסים כמה נקודות חן מרליקות, חלקן לא ימים. התחלנו בנקודת תצפית אל מפגש שלוש הגבולות, אתר ותיק ששופץ בשנה האחרונה והפך לפארק עירוני ואבן שואבת למטיילים. המפגש בין שלוש המדינות השכנות דומה לאות

T, שהיא למעשה שני נהרות גדולים שמתמוזגים ומהווים גבול בינלאומי. מימין (בצפון) שוכנת ברזיל, משמאלה נהר האיגואסו ומדרום לו ארגנטינה. למעלה (מערב) מופרדת פרגוואי משכנותיה בנהר הפראנה (Parana). איגואסו בשפת הילידים האינדיאנים משמעו "מים רבים/גדולים", ו"פראנה" פירושו "כמו ים" משום שהוא כל כך רחב, עד שיש נקודות שבהן לא רואים את הגדה השנייה.

נוכחות שופפת ומרגשת

לשמורת מפלי האיגואסו אפשר להגיע בשאלים, ברכבי תיירות, לשכור אופניים ולרכוב בשביל ייעודי ואפשר גם לשלב. אנחנו בחרנו להתחיל בנסיעה מוררכת בשמורה במעין רכבת פתוחה שחוצה מעבה יער סובטרופי ירוק וסבוך. בנקודה מסוימת ירדנו מהרכבת וצעדנו ברגל כמה מאות מטרים בג'ונגל קטן עם פלגי מים זעירים, שתורמים את מימיהם לאיגואסו השופף.

בנהר הצטרפנו לשייט שבהן את גבולות ההיפראקטיביות של נוסעיו. מכיוון שהקטע הזה של הדרך לא ישאיר בכס פינה יבשה, כדאי להגיע בכנר ים. את היתר תשאירו בלוקרים ותתכוננו לחוויה מוטרת. נהג הסירה חסר הרחמים עשה הכול כדי שהבטן תתהפך והגוף ייספג במים. כך עלינו במעלה האיגואסו והתפתלנו עם עיקוליו עד למפלים של הצד הארגנטינאי. המים "תוקפים" מכל מקום, והנוכחות שלהם אוריה ומרגשת.

הסירה שייטה סמוך למפל הקרוב, שהיה עצום בגודלו, אך יחסית אחד מהקטנים – מה שאפשר

לשייט להטביל אותנו מתחת לזרם במקלחת של הטבע ולחוג בסיבובי ענק מהירים, שהשפריצו מים בעוז על כל יושבי הסירה שאגו בקול. בתום 20 דקות של שיט חורנו ספוגים במים, אבל עם חיוך ענק שלא ירד במשך שעות.

המשכנו ללב הפארק הלאומי. מנקודת תצפית יפה אל הצד הארגנטינאי מתחיל מסלול הליכה קסום אל המפלים, שאורכו 1.2 קילומטרים. בעיקרון אפשר לעשות אותו גם בחצי שעה, אבל היופי שניכט מכל עיקול, תצפית וזווית עוצר נשימה. שוטטנו שם כשעתיים. שאון המים המתנפצים הפך למוסיקת רקע שהלכה והתגברה ככל שהתקרמנו אל האטרקציה המרכזית – המפלים הברזילאיים.

גשר על פני מים סוערים מוביל למרכז הנהר, שממנו אפשר לראות את המים החובטים בנפילתם בעוצמה שקשה לתאר, כמו גם בכמות בלתי נתפסת ומגובה היסטרי. המראה מהפנט.

אל "לוע השטן"

למחרת ביקרנו בצד הארגנטינאי, כי דברים שרואים מכאן לא רואים משם. הפארק בצד הזה המפלים הוכרו על ידי אונסקו כתר מורשת עולמית כבר ב-1984. הצד הברזילאי הוכר כשנתיים לאחר מכן. מארגנטינה החוויה אחרת לגמרי. שטח המפלים כאן גדול יותר (כשמונה קילומטרים) לכן יש גם מבחר מסלולים, ויש גם רכבת. בדרך כלל התחנה הראשונה בכניסה דחוקה והתור ארוך, אז כדאי לצעוד עם השילוט לתחנה השנייה – כעשר דקות בדרך נחמדה, שמובילה גם לאטרקציה הראשונה.

רק כשעומדים מול המפלים העצומים הללו, מחזה בלתי נתפס, ומפנימים את כמויות המים ההיסטריות שזורמות בכל רגע נתון ושומעים את שאגת צניחתם ממרחקים – מרגישים את עוצמתו של הטבע

מהתחנה יצאנו למסלול פופולרי "לוע השטן".

גשר שאורכו כקילומטר מתפתל בתוך הנהר, שרומה כאן לימה, ומוביל עד למפל המאיים ביותר, שלא סתם זכה לשם המבעית. כשמביטים לתוכו ממרומי המרפסת – הוא אכן מעורר לא מעט פחד ומחשבות. אחרי שבהינו במי הפרא קוצפים במורד המפל, חורנו לתחנה ונסענו ברכבת כעשר דקות לתחנה הסופית. זה היה יום חם במיוחד והרגשנו שאש יורדת מהשמיים. יצאנו למסלול מעגלי שנמתח לאורךם של המפלים עד לנקודה הצפונית ביותר הצופה אל הצד הברזילאי וחוזר מנקודה אחרת. יש מסלול נוסף שיורד לנהר לשייט, אך הסירות בצד הזה איטיות, הדרך קשה והמתנה ארוכה, אז רק אם אין לכם משהו טוב יותר לעשות. בצד הארגנטינאי הכול מוקצן: כמויות המים ועוצמתם, גובה המפלים, גודל השמורה ונחילי האנשים הזורמים בשטף בלתי נגמר. מצד שני, גם החוויה והמראות הם כאלה שאין שני להם.

כמה ציפורים ביחד

אחר כך התפנינו להכיר קצת את הסביבה. פוז כאמור מתפרנסת מתיירות ירוקה ומחשמל ירוק. ביקור בסכר איטאיפו (Itaipu) שמשמעותו "הסלע המזמר" הבהיר לנו שעוד לא ראינו כלום. הסכר, שפועל כבר 35 שנה, סייע לגידול האוכלוסין בעיר ופועלת בו תחנת הכוח הגדולה בעולם. יש שתי דרכים לבקר בו – סיור עילי וסיור תחת מעמיק, שבו בחרנו כדי לצפות בקרביים של המפעל המייצר יותר ממאה מיליון מגהוואט בשנה. הפרויקט הוא שיתוף פעולה בין ברזיל לפראגוואי בנהר הפראנה המפריד ביניהן, לכן חלוקת החשמל היא חצי-חצי. קשה לקלוט את הגודל הזה במספרים: אורכו של

פארק הציפורים. אפשר להאכיל פלמינגו וטוקאנים (למעלה). משמאל: הסירה אל המפלים בצד הארגנטינאי. לא נשארים יבשים

מידע מעשי

עונה מומלצת: בעונות המעבר, ספטמבר-אוקטובר או מרץ-מאי – פחות חם ופחות צפוף. בקיץ (נובמבר-פברואר) חם מאוד – 40 מעלות בממוצע עם ימים שמגיעים גם ל-48, ובחורף (ינוי-אוגוסט) קר מאוד – עד 5 מעלות.

תחבורה: רוב המטיילים בפוז שוכרים רכב אבל אי אפשר להיכנס אתו לארגנטינה, לכן נוסעים באוטובוס (צריך להחליף בגבול) או במונית. במחיר של מונית כדאי לקחת מדריך עם רכב ליום מלא (150-300 ריאל – 360-180 שקלים – כאשר המחיר המול מתייחס להתקשרות ישירה עם המדריך ולא דרך חברה). היתרון: גישה קלה בכל אתרי התיירות (מדריכים נכנסים עם רכב בזמן ששאר העולם חונה בחניון), ערך מוסף לטיול, נוחות ומחיר סביר מאוד, בעיקר לזוג/משפחה.

המדריכה שלנו ניידו טוטוס, דוברת אנגלית טובה בעלת רכב גדול ונוח וזמינה במייל: matos_neid@hotmail.com

במפלים בצד הארגנטינאי אפשר לבקר יום נוסף בחצי מחיר – לשם כך צריך להחתים את הכרטיס ביציאה.

בפוז מומלץ להחליף כסף ברשת הסופרמרקטים Mofetto, שם התעריף טוב יותר. מי שנכנס לארגנטינה יצטרך להחליף את הכסף לפוז כדאי להזמין את הטיסה לאיגואסו מוקדם ככל האפשר. יש המון טיסות ישירות וחבל לבזבז את הזמן על טיסות עם קונקשן בסאו פאולו.

מול פארק הציפורים יש מנחת מסוקים ממנו אפשר לצאת לטיסת קצרה בשמי המפלים ולחלוט בפלא ממעוף ציפור – 10 דקות של עונג במחיר שמתחיל ב-150 דולר לאדם.

שייט במפלים: 214 ריאל, כ-250 שקלים לאדם.

נפגשים עם בעלי החיים הכי קרוב שאפשר, והם שמחים – כי בתמורה הם מקבלים אוכל.

מי שלא האכיל פלמינגו מימיו לא יודע שמחה מהי (וגם לא לכולך). את קערת תערוכת הביצים שבה צפו פתיתים דמויי קורנפלקס לא הייתי צריכה להגיש להם, הם כבר באו לבד והשאירו בי סימנים. הפלמינגו טובלים את המקור ומנערים אותו בסערה כדי לסגן את המזון, ועל הדרך משפריצים לכל עבר כלי חשבוך. נקיים לא יצאנו.

אחר כך צפינו באימון של תוכים שמתרגלים פעילויות שעוורת לווטרנרים לטפל בהם, והאכלנו להקת טוקאנים שמהווה גרעין רבייה. סיימנו באירוח קל על מרפסת מקסימה בלב הפארק, כשאחד העובדים עובר בינינו עם שני תוכי ארה גדולים וצבעוניים, כדי שנוכל להחזיק ולהצטלם. הסיפור הזה לא זול אבל הוא הנאה טהורה.

